

ΗΗΝ ΝΟΕΙΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα

ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἢ νὺξ ὥρας 14.

1. Δευτέρα. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρός αὐτῶν Θεοδότης (τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας). Δανιὴλ δόσιον τοῦ ἐν Εύβοιᾳ (ἰς' αἱ.), Ἰακώβου ιερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Η ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμ. §1), ἡ τοι εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης: εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, «Ὕμεῖς ἔστε σῶμα Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Δλ. ια' 47-ιβ' 1)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημειώσεις. 1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἁγίων εἴθισται εἰς ὀρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἴνους τοῦ Μηναίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὅπότε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάπιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 1ης Νοεμ., «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς» (Μτθ. ι' 1, 5-8).

2. Ἐνθα ἰδιαιτέρως τιμῶνται οἱ ἄγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὅρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μὲ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ιουλίου, ὅπότε γίνεται εἰσοδος εἰς τὸν ἑσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» εἰς τὸν ὅρθρον.

3. Ἐνθα τιμᾶται ὁ δσιος Δανιὴλ (ἢ ὁ ιερομάρτυς Ἰακώβος), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

2. Τρίτη. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων († 341-345). Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ ἀγνώστου, τῶν ἐν Ἀγρινίῳ νεομαρτύρων († 1786).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. γ' 9-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 34-41).

3. Τετάρτη. Ἄκεψιμα, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ' αἱ.). ἀνακοινῷ τῶν λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου († 1797).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κδ' ἑβδ. ἐπ. (Α' Θεσ. δ' 1-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 42-46).

4. Πέμπτη. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 846), Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἐλεήμονος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ' ἑβδ. ἐπ. (Α' Θεσ. δ' 18-ε' 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 47-ιβ' 1).

5. Παρασκευή. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ' αἱ.). Ἐρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρο. κδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. ε' 9-13, 24-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρο. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 2-12).

6. Σάββατον. Παύλου ἀρχιεπισκ. Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ († 350). Λουκᾶ ὁσίου († 800-820), Λεονάρδου ὁσίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κδ' ἑβδ. ἐπ. (Β' Κορ. ια' 1-6)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 1-6).

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ). Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ' αἱ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὅρει († 1053). Ἡ χος βαρύς: ἔωθινὸν β'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Θείας πίστεως ὁμολογίᾳ»· κοντάκιον «Ἄστροψας ἐν γῆ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAEA*», ἀναστάσιμα 4, τοῦ Μηναίου προσόμοια 6 (3 + 3), Δόξα, τὸ ἴδιόμελον τοῦ ὁσίου «Οσιε πάτερ, οὐκ ἔδωκας», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου «“Οσιε πάτερ,
εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», Καὶ νῦν, «‘Ο ποιητής καὶ λυτρωτής μου»
(Παρακλητική, ἥχος πλ. β', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Οἱ
μάρτυρες σου, Κύριε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ό τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τρια-
δικὰ «“Ἄξιον ἐστίν”· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου «‘Ο ἡμετέραν μορ-
φήν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος»
τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἀμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ' εἰς
τὸ Καὶ νῦν τῆς α' στιχολογίας τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «‘Ως
τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀνα-
βαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (β') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως
αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ'
ῳδῆς τὰ μεσῷδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ζ' ώδῆς τὸ ἀνα-
στάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μη-
ναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «‘Ανοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν
εἰσοδον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «‘Απας γηγενής... τὰ ίερὰ εἰσό-
δια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «‘Αγιος Κύριος», τὸ β' ἀναστάσιμον
«Τὸν λίθον θεωρήσασαι», τοῦ ὁσίου «‘Ἐκ μητρικῆς ἡγίασε» καὶ
θεοτοκίον ὅμοιον «‘Ορος ποτὲ ἔωρακεν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια
3 «‘Ο τοῦ Κυρίου τὴν ζῶσαν ἐζωσμένος» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους
τὰ δύο τελευταῖα α') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ
ὅσιου αὐτοῦ», β') «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύ-
ριον», Δόξα, τὸ β' ἔωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις»,
Καὶ νῦν, «‘Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «‘Αναστὰς
ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σῆμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Κατέ-
λυσας τῷ σταυρῷ σου», «Ταῖς ἐπαγρύπνοις» καὶ τοῦ ναοῦ, κον-
τάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. αδ' ἐπιστ., «Χριστός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β' 14-22). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε... φῶνομα Ἰάιρος» (Λκ. η' 41-56).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

8. Δευτέρα. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Ταῖς ἐπαγρύπνοις προσευχαῖς»· ἡ ὑπακοὴ «Τῷ ἔκουσίῳ καὶ ζωοποιῷ σου θανάτῳ».

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (τυπικὸν 8ης Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτήν ἴδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων τοῦ ἐσπερινοῦ· «Οἱ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργούς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» καὶ «Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφρόδρα». Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α' ἐβδ. Ματθ., «Ορᾶτε μὴ καταφρονήσητε» (Μτθ. ιη' 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰδησις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ώς καταβασίαι, διαφέρονταν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἔξης σημεῖα:

‘Ωδὴ α' «...καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἰσοδον».

‘Ωδὴ γ' «...πνευματικόν, στερέωσον· κἄν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

‘Ωδὴ ε' «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὡς περι καθαρώτατος ναός, πάσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύοντα».

‘Ωδὴ θ' «...φύσις γεραιόνσα τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., «Ἐὶ δὲ ἡ ἄγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β' 2-10). Εὐαγγέλιον: διμοίως, «Ο ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21). Κοινωνικὸν «Ο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλούια».

9. Τρίτη. Ὄντησιφόδου μάρτυρος (γ' -δ' αἰ.), Ματρώνης δσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας († 889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ († 1920).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεο. α' 10-β' 2). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 42-48).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμάται ἡ ἀγία Θεοκτίστη ἡ ἄγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἀγίου θὰ ψαλῇ ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἔορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν «ταύτης τὴν εἰσοδον» (βλέπε εἰδῆσιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου).

2. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ῆς Νοεμβρίου ψάλλεται ὡς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

10. Τετάρτη. Ὄλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.). Ὁρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως († 304). Ἀρσενίου δσίου τοῦ Καππαδόκου († 1924).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεο. β' 1-12). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 48-59).

11. Πέμπτη. Μηνᾶ († 304), Βίκτωρος (β' αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου († 304) μαρτύρων, Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεο. β' 13-γ' 5). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 1-9).

12. Παρασκευή. Ιωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 616-620). Νείλου ὁσίου τοῦ μυροβλύτου (ε' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεο. γ' 6-18). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 31-35).

13. Σάββατον. Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου († 407).

Ἡ ἀκολουθία ἔօδτάσιμος οὗσα ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὰ ἑσπέρια Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἥχου)· τὰ διὰ τὴν λιτήν ἴδιομελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐαγγέλιον ὅρθους: τοῦ Ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «Ἄμην ἀμήν λέγω ὑμῖν» (Ιω. ι' 1-9). Καταβασίαι οἵ είρμοι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἰσοδον» (βλέπε εἰδησιν 8ης Νοεμ.).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Ἡ τοῦ στόματός σου» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τοῦ Ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῶν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, «Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα» (Ιω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ΄ (Ζ΄ ΛΟΥΚΑ). Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ' (α' αἰ.). Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ († 1340), Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Υδραίου († 1800). Ἡχος πλ. δ' ἐωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ τοῦ στόματός σου»· κοντάκιον «Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Τοῦ μεγάλου, Φίλιππε», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Καταλιπόντα ἐπὶ τῆς γῆς», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητική, Ἡχος πλ. β', Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», Δόξα, «Ἀπόστολε ἄγιε», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὅρθον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο δι' ἡμᾶς»). Εὐλογητάρια. Ή ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (γ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰριμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ΄ φόδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ μεσῷδια καθίσματα αὐτοῦ «Ολετήρ τῶν δαιμόνων» κ.λ.π.: ἀφ' ζ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰριμοὶ τοῦ κανόνος τῶν Εἰσοδίων «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (βλέπε εἰδῆσιν μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 8ης Νοεμβρίου): «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ γ΄ ἀναστάσιμον «Οτι Χριστὸς ἐγήγερται», τοῦ ἀποστόλου «Δρόμον ὠραῖον» καὶ θεοτοκίον «Үπεραγία παρθένε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ὁρίατα αὐτοῦ», β΄) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερεόωμα», Δόξα, τὸ γ΄ ἔωθινὸν «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας», Καὶ νῦν, «Үπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ἀπόστολε ἄγιε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ., «Ο Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. η΄ Λουκᾶ, «Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Ακ. ι΄ 25-37).

KOINΩNIKON «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

15. Δευτέρα. Γουρία, Σαμωνᾶ († 299-306) και Ἀβίβου († 222) μαρτύρων και ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 1-7). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 1, 12-15).

Εἰδησις. Ἄπο σήμερον ἄρχεται ἡ τεσσαρακοστὴ πρὸ τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἣν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς Τετάρτης και Παρασκευῆς, μέχρι μὲν τῆς 17ης Δεκεμβρίου κατάλυσις ἰχθύος, ἀπὸ δὲ τῆς 18ης ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου κατάλυσις οἴνου και ἐλαίου· βλέπε σχετικῶς και Πηδάλιον, Ἀθῆναι 1982, ὑποσ. εἰς ἐρμηνείαν ξθ' κανόνος τῶν ἄγ. ἀποστόλων, σελ. 93-94, περὶ τὸ τέλος τῆς ὁποίας σημειοῦται: «Πρέπει δὲ νὰ φυλάπτουν ταύτας (τὰς νηστείας) ὅχι μὲ ἔηροφαγίαν καθὼς τὴν μεγάλην μ', ἀλλὰ μὲ οἰνέλαιον και ἰχθυοφαγίαν, ἔξω μόνον τῶν Τετράδων και Παρασκευῶν, ὅπου τυγχάνουν ἀναμεταξὺ εἰς τὰς νηστείας αὐτάς, και ἔξω τῆς νηστείας τοῦ Αὔγουστου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄπαξ μόνον, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως ἰχθύος μεταλαμβάνομεν».

16. Τρίτη. Ἀποστόλου και εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίᾳ τοῦ ἀποστόλου, ώς στερούμενη καθισμάτων τῶν στιχολογιῶν τοῦ ὄρθρου, εἶναι ἡμεορτάσιμος και ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἢ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἐσπερινὸν και ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ τῶν στιχηρῶν τοῦ ἀποστόλου εἰς τοὺς αἴνους και δοξολογίας μεγάλης. **Εἰς τὴν λειτουργίαν** κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Το. δ' ἔβδ. ἐπιστ., «Λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων» (Ρωμ. ι' 11-ια' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ε' ἔβδ. Ματθ., «Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθῆμενον ἐπὶ τὸ τελάνιον» (Μτθ. θ' 9-13). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

17. Τετάρτη. Γοργορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας († 270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως († 471).

Τετάρτη. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 18-20, β' 8-15). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε' 1-10).

18. Πέμπτη. Πλάτωνος μεγαλομάρτ. († 306). Ρωμανοῦ μάρτυρος († 308), Ζακχαίου διακόνου († 307), Ἀναστασίου νεομάρτ. ἐκ Παραμυθίας († 1743).

Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἀγίου Ῥωμανοῦ καταλιμπάνονται ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἀν τύχῃ σήμερον, διότι ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανών αὐτοῦ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου Πλάτωνος «Ο μάρτυς σου, Κύριε». Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. γ' 1-13). Ἐναγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 1-9).

19. Παρασκευή. Ἀβδιοὺ προφήτου (θ' π.Χ. αἱ.), Βαρλαὰμ μάρτυρος († 304). Ἡλιοδώρου († 272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. δ' 4-8, 16). Ἐναγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 15-18, ιζ' 1-4).

20. Σάββατον. Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου († 816) ὁσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως († 447).

Σχολαζούσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης τοῦ μηνὸς τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἐύφροσύνης σήμερον». Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12). Ἐναγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 157-62).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΥ'. ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (τυπικὸν 21ης Νοεμβρίου §§8-10). Ἡχος α', [έωθινὸν δ'].

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Χαρὰν προμνηστεύεται»· κοντάκιον «Ἐύφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ προσόμοια «Σήμερον, πιστοί, χορεύσωμεν» 3 καὶ ἔτερα 3 «Τῶν ἀγίων εἰς ἄγια», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τὰ στύφη τῶν πιστῶν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ἵδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐπέλαμψεν ἡμέρα χαρομόσυνος», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεός Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν ἀναστάσιμα 2 καὶ τῆς ἑορτῆς «Δικαίων ὁ καρπός»· εἰς τὴν β' στιχολογίαν ἀναστάσιμα 2 καὶ τῆς ἑορτῆς «Πρὸ συλλήψεως, ἀγνῆ»· εἰς τὴν γ' στιχολογίαν «Ἄγαλλιασθω ὁ Δανίδ» (δίς). Ή αὔτησις, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἥχου, τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἵδε»· τὸ «Πᾶσα πνοή».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ τοῦ ὄρθρου τῆς ἑορτῆς «Ἀναστάσα Μαριάμ» (ἀπὸ τῶν βημοθύρων)· «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμός (χῦμα), Δόξα, «Σήμερον ὁ ναὸς ὁ ἔμψυχος», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· δι στίχος «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός», καὶ τὸ ἴδιομελον «Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός» (λιτῆς).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α'· ἀπὸ γ' ώδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου χῦμα, εἴτα τὸ τῆς ἑορτῆς κάθισμα «Ἀναβόησον Δανίδ»· ἀφ' οὐδὲν τοῦ κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· εἴτα ἡ θ' ώδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων καὶ ἡ καταβασία «[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἡν πάλαι προκατήγγειλε» (δίς).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόδημοια 4 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖς α') «Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὅπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι», β') «Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν

βασιλέως», Δόξα, «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς τὸ β' ἀντίφωνον μετ' ἐφυμνίου «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάτζει»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάτζει».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια μόνον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῇ εὐδοκίᾳς», καὶ τὸ κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἥ πρώτη σκηνήν» (Ἐβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, 8 Σεπτ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄγγελοι τὴν εἰσόδον... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22α καὶ τῇ 24η Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὅρθρον προτάσσεται ὁ α' κανὼν τῆς ἑορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β' κανὼν.

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

22. Δευτέρα. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὁνησίμου ἀποστόλων· Κικλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ († 230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἵερομαρτύρων.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἐμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63). Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 20-25).

23. Τρίτη. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου († 394), Γοηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. αξ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 11-21). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 26-37, ιη' 8).

24. Τετάρτη. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης († 101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας († 311).

Ἀπόστολος: Ἱερομαρτύρων, 24 Νοέμ. (Φιλιπ. γ' 20-δ' 3). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 15-17, 26-30).

25. Πέμπτη. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος καὶ πανσόφου († 313). Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος. (Τυπικὸν 25ης Νοεμβρίου §§14-16.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Δόξα, «Ο Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ «Μακάριος ἀνήρ».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 6 ἐσπέρια ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, τὸ τῆς ἁγίας «Χαρμονικῶς τῇ πανηγύρει»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21ης Νοεμβρίου) «Χαίρει ὁ οὐρανός» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τῆς ἁγίας «Βίον ἄνιλον», Καὶ νῦν, «Σήμερον τὰ στίφη».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Δόξα, «Τὴν πανεύφημον νύμφην», Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὸν ὅρθον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ώς εἰς τὸν ἐσπερινόν. Καθίσματα μόνον τὰ τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν**, καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἁγίας· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἁγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον.

* Ή ἐν τῷ παρόντι δοξαστικῷ φράσις «ἄκμων ἀνάλωτος» (= ἀμόνι ἀκνούευτον) πρέπει νά διορθωθῇ εἰς «ἄκμων ἀνήλιτος» (= ἀμόνι ἀκαμπτον).

** Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν προβλέπουν ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τὸν ὅρθον παραθέτουν καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ ὅρίζουν τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθου (Σαβ. ις' ἑβδ. Ματθ., «Ωμοιώθῃ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἑκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει δῆμος νὰ λέγωνται εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας νιαύς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είριμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· (άντι τῆς στιχολογίας τῆς ώδης τῆς Θεοτόκου Τὴν τιμιωτέραν) ψάλλεται ἡ θ' ώδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων· είτα «Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ τὸ τῆς ἀγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 6 (ἥτοι ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ. (καταλυματανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἀγίας ἔτερα 3 «Μνήμην τὴν πανίερον» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἀγίας «Βίον ἄνθον», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμών αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», «Τὴν πανεύφημον νύμφην» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: δόμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθ., «Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὅχλος πολύς» (Μρ. ε' 24-34).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄγγελοι τὴν εἰσοδον... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Ἐίδησις. Ἀπὸ αὐριον ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου, εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ «Η παρθένος σήμερον τὸν προσαιώνιον Λόγον».

26. Παρασκευή. Ἄλυπίου ὁσίου († ζ' αι.), Νίκωνος τοῦ μετανοείτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου († 1807).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. αξ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. α' 1-2, 8-18). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 12-28).

27. Σάββατον. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 421).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. αζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε' 22-ς' 2). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 19-21).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΖ' (ΙΓ' ΛΟΥΚΑ). Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ († 767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος († 303). Τῶν πεντεκαίδεκα μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων (πολιούχων Κιλκίς). Ἡχος β', ἐωθινὸν ε'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ο μάρτυρος σου Κύριε»· κοντάκιον «Πεισθεὶς τῇ καλῇ συζύγῳ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Ἐκ βρέφους τῷ Θεῷ», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφεντε παρθένε» (Παρακλητική, ἥχος πλ. δ', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Οτε κατῆλθες», Δόξα, «Ἄσκητικῶς προγυμνασθείς», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α' στιχολογίας τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Πάντα ὑπέρ ἔννοιαν»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

KANONEΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ τοῦ ὁσίου ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός Χριστός», τοῦ Μηναίου «Ἐκομίσω πρὸς Χριστοῦ» καὶ θεοτοκίον «Ἄχροαντε δέσποινα ἄγνή».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ΣΤΙΧΗΡΑ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ε' ἔωθινὸν «Ὦ τῶν σοφῶν σου», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἐμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Ἄσκητικῶς προγυμνασθεὶς» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. αζ' ἐπιστ., «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» ('Εφεσ. σ' 10-17). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιγ' Λουκᾶ, «Ἄρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ λέγων» (Λκ. ιη' 18-27).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

KOINΩNIKON «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

29. Δευτέρα. Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων († 250). Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἰερομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 20-26). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 37-44).

30. Τρίτη. Ἄνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου († 62), πολιούχου Πατρῶν (τυπικὸν 30ῆς Νοεμ. §§1-3). Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) († 380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἴδιομελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Κανόνες οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ εἰρημὸς «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον». Τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἶσοδον ἀπολυτίκια «Ως τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ναοῦ, ποντάκιον «Ἡ παρθένος σῆμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ο Θεός ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: δύοις, 30 Νοεμ., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο» (Ἰω. α' 35-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».